

ANALIZA IMPACTULUI

la proiectul hotărârii de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul Hotărârii de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei
Data:	22.03.2024
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Culturii, cu suportul RCRA USAID
Subdiviziunea:	Direcția turism
Persoana responsabilă și datele de contact:	Dna Ana Mura, Consultant principal, Direcția turism, tel. 022 823809, ana.mura@mc.gov.md

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Necesitatea intervențiilor normative propuse în proiect reiese din existența mai multor probleme identificate și anume:

1. Costuri pentru agenții economici urmare, în mare parte, a reglementărilor care prevăd bariere administrative, cerințe, sancțiuni nejustificate sau depășite.
2. Îngrădirea dezvoltării afacerii structurilor de primire turistică, prin necesitatea de a respecta reglementările învechite și desuete.
3. Afectarea aspectului și calității serviciului/produsului turistic, impus de prevederile actuale care sunt arhaice și nu corespund actualității turistice, precum și tendinței actuale de modernizare a ofertei turistice.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Conform datelor Biroului Național de Statistică, în Moldova în 2022 se atestau circa 62,6 mii de întreprinderi active, dintre care peste 99,2% constituie categoria întreprinderilor mici și mijlocii (IMM). Toate întreprinderile au raportat în anul 2022 o cifra din vânzări de circa 612 mlrd. lei. Activitatea acestora reprezintă fundamentul existenței economice a statului, a stabilității și dezvoltării sociale. Unul dintre scopurile primordiale ale administrației publice centrale, pentru a asigura dezvoltarea economică durabilă, este de a spori cifra de vânzări a întreprinderilor, fără a prejudicia interesul

consumatorului. Acest obiectiv poate fi realizat prin explorarea și analiza factorilor care duc la eșecul pieței și mărirea costurilor tranzacționale pentru mediul de afaceri.

Prin eliminarea acestora pot fi scăzute cheltuielile nejustificate ale mediului de afaceri, fiind astfel mărită cifra de venituri, ceea ce presupune inclusiv mărirea competitivității produselor și colectarea resurselor suplimentare la bugetul de stat.

O privire per ansamblu asupra indicatorilor principali cu privire la demografia întreprinderilor, în perioada pre-pandemică, permite să vizualizăm cât de complexă și împovărătoare este inițierea și dezvoltarea unei afaceri în circumstanțele actuale ale Moldovei, comparativ cu alte state. Cel mai relevant indicator ar fi anume rata de supraviețuire a întreprinderii în primul an, care în Moldova este indicată la circa 46% în anul 2019 (în 2018 – 44%)¹, adică în mediu peste 65% din afacerile inițiate nu supraviețuiesc mai mult de 1 an. Pentru comparație, în Uniunea Europeană rata de supraviețuire medie pe UE este de aprox. 80% (în anul 2018)² de întreprinderi care trec de primul an de activitate, care variază între 71% (Portugalia) și 96% (Grecia, Suedia), chiar și în Macedonia în 2018 se atestă rata de aproape 90%, ca și în Marea Britanie ce raportează o rată de circa 89% de întreprinderi (în anii 2018 – 2019). Și mai critică este situația în perioada pandemică, raportată separat pe genuri de activitate în Moldova: în anul 2020 se înregistrează 196 de întreprinderi noi create, pentru tipul „activități de cazare și alimentația publică”, comparativ cu 191 de întreprinderi desființate deja în următorul an 2021, pentru același tip de activitate³. Evident, că asupra supraviețuirii afacerii influențează mai mulți factori de natură diversă, care includ și pregătirea corespunzătoare a administratorilor, accesul la finanțe, schimbările pe piață ș.a. Însă totuși, din percepția antreprenorilor expusă în sondajele elaborate în ultimii ani, factorii determinanți țin de existența regulilor clare, echitabile și previzibile în cadrul normativ, expectativa unei interacțiuni constructive cu organele de stat, care să nu ducă la prejudicii și cheltuieli nejustificate, și posibilitatea în timp real, în mod efectiv, de a soluționa dispute și revendica drepturile.

În acest sens, în prezent principalii factori care duc la cheltuieli nejustificate și povară suplimentară pentru mediul de afaceri din partea autorităților publice, rezidă în: (i) calitatea reglementării activității de întreprinzător; (ii) sistemul de control de stat asupra activității de întreprinzător, abuzurile potențiale care apar în cadrul acestuia și modul de soluționare a disputelor; (iii) calitatea sistemului judecătoresc și eficacitatea funcționării acestuia.

În UE ca și în RM, IMM-urile joacă un rol esențial în modelarea economiei, reprezentând 99 % din numărul total de întreprinderi. Acestea asigură peste două treimi

¹ <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6540>

² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Business_demography_statistics#Enterprise_survival_rate

³ https://statistica.gov.md/ro/demografia-intreprinderilor-in-republica-moldova-in-anul-2021-9557_60863.html

din locurile de muncă din sectorul privat și au un rol-cheie în creșterea economică. De asemenea, au o importanță crucială pentru economia europeană în calitate de angajatori și surse de inovare. Comisia Europeană sprijină dezvoltarea acestor întreprinderi, în special, prin „Small Business Act” și principiul său „a gândi mai întâi la scară mică” și prin facilitarea, printre altele, a accesului la fondurile UE. Agenda pentru o reglementare inteligentă a Comisiei vizează, de asemenea, acordarea de ajutor întreprinderilor mici prin reducerea la minimum a sarcinii impuse acestora de legislația considerată necesară la nivelul UE.

Parlamentul European, în Rezoluția sa din 16 decembrie 2020 referitoare la o nouă strategie pentru IMM-uri, recunoaște că excesul de sarcini administrative și reglementări afectează capacitatea IMM-urilor de a prospera, deoarece acestea nu dispun de resursele necesare pentru a face față cerințelor birocratice complexe și menționează, că este necesar să se îmbunătățească și să se simplifice reglementările și să adopte o foaie de parcurs cu obiective și indicatori concreți și obligatorii, ca o condiție prealabilă importantă pentru capacitatea economiei de a se redresa și a inova și pentru a proteja competitivitatea întreprinderilor din UE. În continuare constată că, mai multe state membre au stabilit obiective cantitative de reducere a sarcinii administrative de până la 30 %, invitând Comisia să stabilească obiective cantitative și calitative ambițioase și obligatorii la nivelul UE pentru reducerea sarcinilor administrative, cât mai curând posibil după efectuarea unei evaluări a impactului, însă nu mai târziu de iunie 2021 și înainte de comunicarea Comisiei. La fel, constată că această foaie de parcurs ar trebui să identifice domeniile în care sarcinile administrative și reglementările pentru IMM-uri ar trebui reduse substanțial pentru a diminua costurile de asigurare a conformității, inclusiv birocrăția și să sprijine statele membre pentru a-și reduce rapid numărul de norme, garantând totodată drepturile lucrătorilor, standardele sociale, de sănătate și protecție a mediului. Subliniază că, pentru a monitoriza eficiența reducerii birocrăției, este important ca aceste măsuri să fie evaluate și *ex post*, luând în considerare perspectiva IMM-urilor și fără a aduce atingere drepturilor lucrătorilor.

Astfel, având la bază și experiența UE pentru a facilita dezvoltarea sectorului IMM, se impune reducerea sarcinilor administrative, percepute de mediul de afaceri drept birocrăție excesivă. După cum a fost menționat supra, peste 99,2% din întreprinderile din Republica Moldova se încadrează în categoria IMM-urilor. Dimensiunea mică a acestor companii le face foarte sensibile și afectate de lipsa de personal calificat în domeniul juridic, resurse umane și altele, care desfășoară preponderent activități de natură administrativă. De asemenea, resursele limitate nu permit acestora să beneficieze de suportul companiilor private de consultanță în afaceri. Angajatorii, de multe ori, se simt sufocați de numărul de hârtii pe care trebuie să le completeze pentru angajați sau de rapoartele ce urmează a fi prezentate instituțiilor de stat.

Principalele constrângeri și propuneri de îmbunătățire a reglementărilor ce va reduce povara administrativă asupra întreprinderilor sunt următoarele: impunerea unor sarcini administrative nejustificate, criteriilor minime obligatorii de clasificare a structurilor care sunt formulate eronat și conțin prevederi arhaice ce nu corespund actualității turistice și tendinței de modernizare a ofertei turistice, respectiv, susținerea digitalizării serviciilor precum și eliminarea constrângerilor și îmbunătățirea legislației în partea cerințelor minime de clasificare ș.a.

În prezent, unul dintre principalii factori care duce la cheltuieli nejustificate și povară suplimentară pentru mediul de afaceri din partea autorităților publice, ține de **calitatea reglementării activității de întreprinzător**. Reglementările actuale ale normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de cazare, conțin un șir de prevederi care sunt demodate, moral învechite și care nu corespund realității raporturilor moderne în domeniul turismului, cadrul actual fiind depășit de progresul, divertismentul și cerințele relațiilor contemporane în domeniul turismului. Astfel, una dintre probleme în procesul de reglementare constă în faptul că autoritățile publice (în special, cu funcții de autorizare, clasificare sau de control), sunt limitate la cadrul legal imperfect în exercitarea atribuțiilor sale, în partea clasificării structurilor de primire turistică, care la rândul său, pentru o corespundere a cerințelor minime, sunt nevoite să suporte cheltuieli iraționale, dar și să-și denatureze artificial și să-și schimonosească atât aspectul exterior al structurii, cât și calitatea serviciilor oferite consumatorilor.

Normele metodologice de clasificare și criteriile de clasificare a structurilor de primire turistică sunt, în mare parte, învechite și neconforme structurii caselor țărănești tradiționale, fiind depășite fizic și moral de la momentul promovării din anul 2003, fapt care creează impedimente substanțiale în procesul de clasificare și, ulterior, în asigurarea eligibilității la subvenționarea de stat, prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, precum și din resursele partenerilor de dezvoltare alocate.

În ultimul timp, tot mai multe pensiuni și case rurale sunt amenajate pentru a compensa lipsa sau insuficiența de locuri de cazare a oaspeților țării în mediul rural, dar și conversia unor case rurale vechi (deseori abandonate și distruse), procese, care nefiind clarificate și explicate, generează tot mai des confuzii în interpretarea unor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei.

În acest context, Normele metodologice în vigoare (introduse în anul 2003) pentru dezvoltarea agro-pensiunilor și caselor rurale se bazează pe niște proceduri confuze, în mare parte neconforme structurii caselor țărănești tradiționale, care lasă loc de interpretare și posibile abuzuri din cauza interpretării eronate a prevederilor legale.

Astfel, în raport cu spațiile și instalațiile sunt prezente mai multe limitări inutile pentru pensiuni, agro-pensiuni și case rurale în cazul lipsei sau insuficienței de locuri de cazare în mediul rural din țară. La fel, sunt listate echipamente care încarcă inutil investiția inițială (ex: radio, măsuță cu oglindă, etc.) nespecifice spațiului rural, neobligatoriu pentru alte tipuri de cazare. În mod similar și criteriile minime obligatorii pentru clasificarea pe stele a hotelurilor, hotelurilor-apartament, motelurilor, vilelor turistice, bungalowurilor, pensiunilor turistice și agroturistice, campingurilor și satelor de vacanță – conțin foarte multe prevederi depășite fizic și moral de la momentul promovării din anul 2003, precum și nu corespund situației actuale în partea divertismentului produsului turistic, nu țin cont de tabloul logistic și realitatea teritorială și de spațiu a acestor structuri sau sunt expuse cu erori gramaticale (de ex: Comptuar recepție, perie pentru haine și încălțăminte, Ac și ață, Sistem de trezire, Telefax, Robot-telefon, Telefon în cameră la hoteluri de 2 și 1 stele, Aparat de radio, Televizor color, becuri de 100 W, etc.). Respectiv, în procesul de dezvoltare a caselor rurale și agropensiunilor apar un șir de dificultăți financiare și organizatorice adiționale, care creează impedimente substanțiale în procesul de clasificare și ulterior în dezvoltarea structurii turistice în partea aspectului exterior și a ofertei turistice, precum și ce ține de asigurarea eligibilității pentru asigurarea co-finanțării din partea AIPA.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

1. Bariere, cerințe, sancțiuni nejustificate stabilite în actul normativ;
2. Cerințe depășite prevăzute în actul normativ;
3. Avansarea dezvoltării turistice și a tehnologiilor, față de prevederile actului normativ

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Problemele invocate au evoluat treptat, fiind dezvoltate și cristalizate concomitent cu dezvoltarea diferitor metode de activități de întreprinzător și apariția noilor tehnologii.

Totodată, unele cauze ale problemelor au apărut din momentul adoptării reglementărilor, acestea nefiind justificate sau fără a fi efectuată o analiză mai detaliată asupra întregului domeniu de reglementare. Fără o intervenție în cadrul normativ din partea statului, problemele definite și descrise doar se vor amplifica, fiind create costuri mult mai mari reieșind din factorul inflației din ultima perioadă, dar și din consecințele perioadei post-pandemice, asupra industriei. În special, dezvoltarea structurilor respective va fi în continuare obstructată de necesitatea respectării prevederilor depășite, care, pe de o parte, presupun suportarea cheltuielilor inutile și exagerate pentru structură, iar pe de altă parte, duc la deformarea imaginii și calității oferite de acea structură.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

1. Hotărârea Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei.

Descrierea cadrului juridic listat supra, cât și identificarea curenților prevederilor normative sunt expuse la sub-compartimentul b) al compartimentului 1. „Definirea problemei”.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

1. Bariere, cerințe, sancțiuni nejustificate nu vor fi aplicate.
2. Cerințe depășite nu vor fi aplicate.

Prin intervențiile propuse în proiectul de hotărâre se urmărește:

1. Obținerea sinergiei dintre misiunea îndeplinită de legislație și necesitățile turistice ale societății;
2. Consolidarea capacităților persoanelor și entităților (în special din spațiul rural) care desfășoară antreprenoriatul în domeniul turism (în special turismului intern și receptor) de a-se moderniza;
3. Atracțiile investiționale în turism, precum și creșterea constantă a numărului de turiști (atât în turismul receptor, cât și cel intern);
4. Dezvoltarea structurilor de cazare în regiuni în urma reducerilor normelor caduce și învechite moral, inclusiv a barierelor de reglementare corespunzătoare.

Atingerea obiectivelor date vor permite ca într-o perspectivă de 5 ani, să se obțină:

1. Creșterea și consolidarea numărului de structuri de cazare în regiuni;
2. Crearea numărului și calității serviciilor prestate de structurile de cazare, inclusiv în spațiul rural (cu majorarea numărului de locuri de muncă proporțional extinderii afacerii);
3. Creșterea de 2.5 – 3 ori a numărului de turiști (segmentul intern și receptor);
4. Sporirea atracției Republicii Moldova ca destinație turistică.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea „a nu face nimic” este descrisă la compartimentul „Definirea problemei”. În esență, în lipsa intervenției, structurile menționate vor fi în continuare îngrădite în dezvoltare de către cadrul legal.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/ obligații ce se doresc să fie aprobate

Normele metodologice de clasificare și a criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică sunt învechite și în mare parte sunt neconforme structuriile caselor

țărănești tradiționale, fiind depășite fizic și moral de la momentul promovării din anul 2003, care creează impedimente substanțiale în procesul de clasificare.

Proiectul propune ajustarea redacției la realitatea actuală a diversității relațiilor domeniului turism, inclusiv la nivelul de dezvoltare și tehnologiilor moderne existente în turism. Această acțiune se realizează prin ajustarea textului normei, în sensul concretizării unor noțiuni și relatării acestora, precum și prin excluderea prevederilor învechite și caduce, de rând cu cele neaplicabile sau fără sarcină de conținut semantic. Acele prevederi care necesită ajustare, sunt în prezent expuse în forma care impun limite și dificultăți irelevante pentru structurile de cazare și alte entități prestatoare de servicii turistice (în domeniul turismului receptor și intern).

Aceeași noțiune a structurii de cazare casă rurală (pct. 7, Cap. II, Anexa 1) necesită a fi eliberată de astfel de restrângeri cum sunt: *organizată în baza unei case (gospodăriei)... capacitate de până la 3 camere ... maximum 10 persoane, tradițiile populare de trai, muncă și odihnă, alimentația ... [numai] din producția proprie, etc.*, care limitează nefundamentat aceste structuri de cazare din spațiul rural, împiedicându-le să fie calificate corect ca structură de cazare corespunzătoare și, respectiv, să activeze liber și să beneficieze de drepturile care îi revin acestei categorii de structuri. Noțiunea propusă vine să scoată barierele inutile și artificiale pentru aceste structuri, întru stimularea dezvoltării acestora și atragerii respectivelor investiții, precum și a turiștilor, corespunzător.

Se propun următoarele amendamente la Hotărârea Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei după cum urmează:

1) Anexa nr.1 la Hotărâre:

a) la punctul 2, noțiunea a doua: „structură de primire turistică cu funcțiuni de servire a mesei” se exclude (aici și în pe tot cuprinsul textului);

b) la punctul 6 textul „calitatea serviciilor” se substituie cu textul „calitatea minimă a serviciilor”;

c) la punctul 7, la noțiunea „pensiune turistică” textul „capacitate între 3 și 20 de camere” se substituie cu textul „capacitate mai mare de 3 camere”;

d) noțiunea „pensiunea agroturistică” va avea următorul cuprins: „structură de primire turistică, situată într-o localitate rurală sau pe teren cu destinație agricolă, destinată cazării turiștilor, cu o capacitate mai mare de 3 camere, funcționând în locuințe private sau în construcții independente, care exercită una sau mai multe activități agricole pe lângă activitatea de turism.”

e) noțiunea „casă rurală” va avea următorul cuprins: „structură de cazare turistică și, după caz, de alimentare, organizată în baza unei sau mai multe case și/sau construcții ce aparțin unei gospodării, deținute în proprietate în aceeași localitate rurală, care se prezintă în stil arhitectural tradițional (regional, zonal sau local), și care ilustrează viața

rurală autentică turiștilor. Alimentația turiștilor la casa rurală se asigură inclusiv cu produse din producția proprie, crescute în gospodăriile din localitate ori din localitățile din preajmă”.

f) Capitolul III. (... *funcțiuni de servire a mesei*) – se abrogă.

g) la punctul 12 a doua propoziție va avea următorul cuprins:

„Pentru pensiunile turistice, pensiunile agroturistice și casele rurale care activau la data intrării în vigoare a modificărilor prezentelor Norme, valoarea criteriilor cu privire la suprafața și înălțimea spațiilor se va respecta în proporție de 80 %”;

h) la punctul 23 Capitolul V, alineatul 2 se completează cu textul ”și mai mare de 90 de zile lucrătoare”.

2) În anexa nr. 2 (*CRITERIILE DE CLASIFICARE a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare*):

a) la Tabelul 1 (*CRITERIILE MINIME OBLIGATORII pentru clasificarea pe stele a hotelurilor, hotelurilor-apartament și a motelurilor*), criteriul nr. 7, împreună cu valorile din celulele sale corespunzătoare, vor avea următorul cuprins:

7.	Parcaj auto, cu numărul locurilor de minimum (% de la numărul camerelor) și cel puțin un loc de parcare pentru autocar	20	20	10	10	-	30	30	20	20	50	50	50
----	--	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----

Criteriul nr. 26 va avea următorul cuprins: „*Calculator recepție*”.

Criteriul nr. 77 va avea următorul cuprins: „*Lingură încălțăminte, pungă pentru rufe, halat și ciupici*”.

Criteriul nr. 79 va avea următorul cuprins: „*Trusă de cusut*”.

Criteriul nr. 88 va avea următorul cuprins: „*Serviciu de trezire*”.

Criteriul nr. 90 va avea următorul cuprins: „*Plapumă adițională*”.

La criteriul nr. 97 *Lenjeria de pat va fi schimbată la (zile)*, valorile numerice din celulele sale corespunzătoare, vor avea următorul cuprins:

97.	Lenjeria de pat va fi schimbată la (zile)	1	3	3	4	4	1	3	3	4	3	4	4
-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

b) la Tabelul 1-A (*Criterii suplimentare (facultative) de evaluare*), criteriile sub nr. 17, 18, 19, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 68, 70, 71, 73, 74, 75 și 76 – se exclud.

Compartimentul 4 din coloana 1, va avea următorul cuprins: „*Posibilități de organizare de evenimente de afaceri, recepții, conferințe etc.*”.

Criteriul nr. 58 va avea următorul cuprins: „*Zona business*”.

Criteriul nr. 59 va avea următorul cuprins: „*microfoane*”.

Criteriul nr. 62 va avea următorul cuprins: „*proiector și ecran de proiecție*”.

Criteriul nr. 67 va avea următorul cuprins: „*tablă magnetică și/sau interactivă*”.

Criteriul nr. 69 va avea următorul cuprins: „*echipament / serviciu de traducere simultană*”.

c) la Tabelul 2 (*CRITERIILE MINIME OBLIGATORII pentru clasificarea pe stele a vilelor turistice și bungalourilor*), criteriile sub nr. 4, 6, 13, 14, 21, 22, 37, 38, 45 și 59 – se exclud;

Criteriul nr. 5, împreună cu valorile din celulele sale corespunzătoare, va avea următorul cuprins:

5.	Firmă (denumirea și tipul)	X	X	X	X	X	X	X	X
----	----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Criteriul nr. 7 va avea următorul cuprins: „*Parcaj auto*”.

Criteriul nr. 35 va avea următorul cuprins: „*Sursă principală de iluminare eficientă energetic în spații de cazare*”.

Criteriul nr. 36 va avea următorul cuprins: „*Sursa individuală de iluminare eficientă energetic pentru fiecare loc*”.

Criteriul nr. 39 va avea următorul cuprins: „*Suprafața minimă a camerei cu 1 pat (m²)*”.

La criteriul nr. 55 cuvintele „(Tab.1, crt.150-168)” se substituie cu cuvintele „(Tab.1, crt.150-167)”.

d) la Tabelul nr. 3 (CRITERIILE MINIME OBLIGATORII pentru clasificarea pe stele a pensiunilor turistice, pensiunilor agroturistice și caselor rurale), criteriile sub nr. 4, 6, 12, 21, 31, 32, 34, 39, 43, 44, 45, 46, 48, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 71, 72, 74, 76, 77 și 80 – se exclud.

Criteriul nr. 5, va avea următorul cuprins:

5.	Firmă (denumirea și tipul)	X	X	X	X	X	X	X
----	----------------------------	---	---	---	---	---	---	---

Criteriul nr. 8, va avea următorul cuprins:

8.	Curte cu spații verzi amenajată cu plante, arbuști și copaci nativi și endemici, evitând, pe cât posibil, speciile exotice și invazive	X	X	X	--	X	--	--
----	--	---	---	---	----	---	----	----

Criteriul nr. 9, va avea următorul cuprins:

9.	Spațiu de joacă pentru copii	X	-	-	-	X	-	-
----	------------------------------	---	---	---	---	---	---	---

Criteriul nr. 10 va avea următorul cuprins: „Parcare proprie cu număr de locuri de minimum 30% din numărul camerelor”.

La criteriul nr. 11, cuvintele „30%” se substituie cu cuvintele „20%”.

Criteriul nr. 14 va avea următorul cuprins: „Spații corespunzătoare și igienice pentru prepararea și servirea mesei cu bucătărie dotată și întreținută corespunzător pentru prepararea și servirea mesei”.

Criteriul nr. 15 va avea următorul cuprins: „Sufragerie sau/și restaurant dotat cu mobilier corespunzător stilului unității de cazare, și cu inventar de servire de calitate”.

Criteriul nr. 18 va avea următorul cuprins: „Grup sanitar comun”.

Criteriul nr. 19 va avea următorul cuprins: „Încălzire centrală, sobe sau sisteme de climatizare, cu excepția unităților sezoniere (t° – minimum 18° C)”.

Criteriul nr. 20 va avea următorul cuprins: „Încălzire cu sobe sau cu alte echipamente admise eficiente energetic”.

Criteriul nr. 24, va avea următorul cuprins:

24.	Aer condiționat	X	X	-	-	X	-	-
-----	-----------------	---	---	---	---	---	---	---

Criteriul nr. 25 va avea următorul cuprins: „Racord la rețeaua publică de canalizare sau la alte mijloace de colectare a deșeurilor”.

Criteriul nr. 27, va avea următorul cuprins:

27.	Suprafața minimă a camerei cu 1 pat (m ²)	12	10	9	-	10	-	-
-----	---	----	----	---	---	----	---	---

Criteriul nr. 28, va avea următorul cuprins:

28.	Suprafața minimă a camerei cu 2 paturi sau un pat matrimonial (m ²)	12	10	9	-	10	-	-
-----	---	----	----	---	---	----	---	---

Criteriul nr. 29, va avea următorul cuprins:

29.	Suprafața minimă a camerei cu 3 paturi (m ²)	-	-	15	-	-	-	-
-----	--	---	---	----	---	---	---	---

Criteriul nr. 30, va avea următorul cuprins:

30.	Suprafața minimă a camerei cu 4 paturi (m ²)	-	-	-	-	-	-	-
-----	--	---	---	---	---	---	---	---

Criteriul nr. 33 va avea următorul cuprins: „Numărul maxim de paturi într-o cameră, cu excepția paturilor pentru copii care pot fi montate adițional”.

Criteriul nr. 35, va avea următorul cuprins:

35.	Pardosea acoperită în zona patului	X	X	X	-	X	X	-
-----	------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---

La criteriile nr. 37 și 38, textul descrierii criteriilor se completează cu mențiunea de excepție „ **** ” (patru stelute), unde acestea vor avea următorul cuprins:

37.	Pat cu somieră cu saltea sau pat cu saltea relaxa ****
38.	Pat cu saltea ****

Criteriul nr. 40 va avea următorul cuprins: „Plapumă, pled sau pături”.

Criteriul nr. 41 va avea următorul cuprins: „Perne”.

Criteriul nr. 42 va avea următorul cuprins: „Cearșaf pentru pat, plapumă și cearșaf pentru plapumă”.

Criteriul nr. 47 va avea următorul cuprins: „Dulap sau spații amenajate pentru haine, cu umerase sau cuiere”.

Criteriul nr. 49 va avea următorul cuprins: „Oglindă”.

Criteriul nr. 52 va avea următorul cuprins: „Prosoape pentru baie (1 bucată/ persoană)”.

După criteriul sub nr. 52, se completează cu un criteriu nou sub nr.52¹, care împreună cu valorile din celulele corespunzătoare va avea următorul cuprins:

52 ¹ .	Prosoape pentru picioare (1 bucată/ persoană)	X	X	X	X	X	X	X
-------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Criteriul nr. 58 va avea următorul cuprins: „Pahare (1 buc/persoană)”;

Criteriul nr. 68 va avea următorul cuprins: „Grup sanitar în cameră (cadă sau duș, lavoar și WC, apă caldă și rece permanent)”.

Compartimentul ”*Criterii minime de sustenabilitate*”, se completează cu zece criterii noi, numerotate 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93 și 94, care vor avea următorul cuprins:

85	Utilizarea produselor de curățare și de igienă personală biodegradabile și/sau ecologice	X	-	-	-	-	-	-
86	Utilizarea șampoanelor, gelurilor de duș și săpunurilor lichide oferite turiștilor în dozatoare	X	X	-	-	X	-	-
87	Container sau ladă de compostare a deșeurilor alimentare	X	X	X	-	X	X	-
88	Acces la informație cu privire la minimizarea consumului de energie și apă	X	X	-	-	X	-	-
89	Iluminatul de interior și exterior este eficient energetic	X	X	X	-	X	X	-

90	Sisteme de colectare a apei pluviale de pe acoperișuri, acolo unde este posibil	-	-	-	-	X	X	-
91	Respectarea lanțului scurt de aprovizionare pentru produsele alimentare	X	-	-	-	-	-	-
92	Minimum o cameră și spațiile comune (sala de restaurant, terasă) – accesibile persoanelor cu nevoi speciale, acolo unde este cazul	X	X	-	-	X	-	-
93	Opțiuni de transport alternativ prietenoase cu mediul (biciclete, trotinete, inclusiv electrice, căruță etc.)	X	X	-	-	X	-	-
94	Satisfacția clienților este monitorizată pe rețelele de socializare și prin intermediul unui chestionar simplificat, oferit oaspeților	X	X	X	-	X	X	-

la Tabelul 4 *CRITERIILE MINIME OBLIGATORII pentru clasificarea pe stele a campingurilor și satelor de vacanță*, criteriile nr. 2, 5, 8, 10, 14, 15, 16, 18, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 41, 42, 43 și 46 – se exclud.

Criteriul nr. 1 va avea următorul cuprins: „Indicarea vizibilă a denumirii comerciale, tipul și categoria structurii”.

După criteriul nr. 4, se completează cu două criterii noi, numerotate 4¹ și 4² respectiv, care împreună cu valorile din celulele corespunzătoare vor avea următorul cuprins:

4 ¹ .	Amplasamentul satului de vacanță trebuie să asigure un microclimat favorabil, ferit de surse de poluare (zgomot, noxe etc.) și de alte elemente care ar putea pune în pericol securitatea și sănătatea turiștilor	-	-	-	-	X	X
4 ² .	Campingurile și satele de vacanță vor dispune de terminale de plată fără numerar ale băncilor comerciale și/sau societăților de plată licențiate de Banca Națională a Moldovei și să asigure posibilitatea de achitare a plăților pentru serviciile prestate și produselor comercializate	X	X	X	X	X	X

Criteriul nr. 6 va avea următorul cuprins: „Terenuri acoperite cu gazon sau iarbă nativă care să permită o drenare rapidă a apelor rezultate din ploi”.

Criteriul nr. 7 va avea următorul cuprins: „Drumuri de acces până la camping sau la parcelele de campare”.

Compartimentul „*Criterii minime de sustenabilitate*”, se completează cu șapte criterii noi, numerotate 50, 51, 52, 53, 54, 55 și 56 respectiv, care împreună cu valorile din celulele corespunzătoare vor avea următorul cuprins:

50.	Utilizarea prafurilor sau soluțiilor lichide de spălat vasele și suprafețele, de tip eco sau biodegradabili	X	X	-	-	-	-
51.	Unitatea favorizează utilizarea șampoanelor, gelurilor de duș și săpunurilor în ambalaje reutilizabile, returnabile și reciclate	X	-	-	-	-	-
52.	Platformă de compostare a deșeurilor alimentare	X	X	-	-	X	X
53.	Oaspeților li se oferă îndrumări cu privire la minimizarea consumului de energie și apă	X	X	-	-	X	X
54.	Iluminarea de interior și exterior este eficientă energetic	X	X	X	-	X	X

55.	Unitatea dispune de opțiuni de transport alternativ prietenoase cu mediu (biciclete, trotinete, inclusiv electrice, etc.)	X	-	-	-	-	-
56.	Satisfacția clienților este monitorizată pe rețelele de socializare și prin intermediul unui chestionar simplificat, oferit oaspeților	X	X	-	-	X	-

la Tabelul 5 *CRITERIILE MINIME OBLIGATORII pentru clasificarea pe stele a taberelor de vacanță*, criteriile nr. 2, 4, 8, 10, 17, 19, 20, 22, 23, 27 și 34 – se exclud.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu s-au identificat opțiuni alternative și nu pot fi identificate astfel de opțiuni, deoarece astfel de curențe din actul normativ menționat, nu pot fi excluse decât prin modificarea acestui act normativ.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Efectele negative ale stării actuale și evoluția acestora în viitor spre agravare sunt descrise la compartimentul „Definirea problemei”. Ca efecte negative ale stării actuale și evoluția acestora în viitor menționăm îngreunarea activității mediului de afaceri în ceea ce ține de suportarea costurilor administrative nejustificate în cadrul implementării unor obligații impuse prin reglementări. Și în rezultat – scăderea competitivității serviciilor/produselor, scăderea veniturilor și în final încetarea activității.

Totodată, reducerea nivelului calității serviciilor prestate consumatorilor de către structurile vizate în actul normativ, scăderea numărului turiștilor pe segmentul intern și receptor, și nu în ultimul rând – afectarea atracției Republicii Moldova ca destinație turistică.

La moment, efecte pozitive ale stării actuale nu au fost depistate.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile, completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Costuri.

Nu au fost identificate careva costuri pentru mediul de afaceri. Totodată, atestăm cheltuieli de timp și efort conform atribuțiilor și funcțiilor prevăzute de lege a funcționarilor și factorilor de decizie din cadrul Guvernului și Parlamentului pentru promovarea și aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului. Totuși, astfel de activități sunt prevăzute în obligațiile de serviciu ale funcționarilor, care sunt remunerați și, respectiv, nu vor fi cheltuieli bugetare suplimentare.

Beneficii.

Opțiunea recomandată va avea un impact benefic asupra agenților economici care suportă o povară și costuri administrative nejustificate.

Beneficiile se vor realiza sub formă de economii de timp și bani, urmare a eliminării mai multor proceduri și costuri administrative, dar și sub forma oportunității pentru modernizarea și dezvoltarea structurii și afacerii în general, ameliorate prin eliminarea prevederilor învechite și limitative.

Eliminarea unor costuri și proceduri nejustificate.

Va fi asigurat un acces echitabil la subvenționarea de stat pentru deținătorii tuturor formelor de cazare turistică din mediul rural și va fi optimizat spectrul de criterii și cerințe care sunt relevante pentru darea în exploatare, funcționarea și modernizarea structurilor de cazare turistică (inclusiv din mediu rural).

Totodată, aceasta va asigura accesul la susținerea de stat pentru prestatorii de activități artisanale, ceea ce este important pentru consolidarea clusterelor turistice emergente în Republica Moldova. Astfel, vor fi create condiții optime de activitate pentru unitățile de cazare din mediul rural.

Ajustarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 643/2003 la necesitățile sectorului ar facilita și impulsiona dezvoltarea turismului rural în localitățile Republicii Moldova, fiind totodată eliminate un șir de limite aplicabile și altor categorii de structuri de cazare, ca hoteluri, moteluri, vile turistice, bungalouri, etc.

Eliminarea unor riscuri de aplicare abuzivă a prevederilor desuete, fapt ce poate genera situații de conflict.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu este aplicabil

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Urmare a examinării problemei, riscuri relevante care pot cauza eșecul opțiunii recomandate nu au fost identificate. Respectiv, alte modalități de a elimina carențele în cadrul normativ în vigoare nu sunt realizabile, cel puțin pe perioada realizării și implementării reformelor în derulare cu privire la îmbunătățirea climatului de afaceri.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

În cazul opțiunii recomandate vor lipsi costuri de conformare pentru întreprinderi și nu va exista impact disproporționat, care ar putea distorsiona concurența. Menționăm că, opțiunea recomandată va avea impact benefic asupra întreprinderilor mici și mijlocii, deoarece vor fi diminuate costurile în activitatea de întreprinzător a acestora.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Se recomandă opțiunea de aprobare a proiectului de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 643/2003, deoarece această opțiune va permite excluderea unor bariere, cerințe nejustificate, a cerințelor depășite prevăzute în actele normative menționate.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Implementarea proiectului de hotărâre a Guvernului va fi organizată de Ministerul Culturii, Agenția Servicii Publice, precum și alte ministere conform domeniilor de competență.

Va fi necesar, după caz, modificarea și ajustarea cadrului normativ subordonat hotărârii de Guvern, pentru a corespunde prevederilor proiectului.

Totodată, schimbări instituționale nu vor fi necesare.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

1. Diminuarea numărului de cazuri de conflict dintre întreprinzători și instituțiile publice;
2. Reducerea costurilor pentru afaceri suportate de către entitățile vizate;
3. Creșterea numărului de turiști în categoriile respective de structuri de cazare.

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impactul pozitiv se va resimți după intrarea în vigoare a prevederilor prezentului proiect. Evaluarea performanței va fi organizată de Ministerul Culturii prin monitorizarea periodică o dată la jumătate de an, în colaborare cu autoritățile responsabile de domeniile de reglementare a actului normativ menționat la lit. e) al compartimentului „Definirea problemei”.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă sunt:

1. Întreprinzătorii și asociațiile acestora;
2. Autoritățile publice.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În scopul identificării barierelor în activitatea întreprinderilor în iulie 2022 Ministerul Economiei a anunțat inițierea colectării de propuneri pentru simplificarea interacțiunii organelor de stat cu mediul antreprenorial, având drept scop simplificarea și raționalizarea procedurilor pentru desfășurarea afacerii, în vederea asigurării implementării celor mai bune practici. Antreprenorii au fost invitați să se expună vizavi de aspecte ale legislației care trebuie simplificate pentru a reduce costurile de timp și bani. În procesul consultativ au participat un șir de entități ai mediului asociativ și autorități. Urmare exercițiului de consultare antreprenorii și asociațiile de business au adresat demersuri, fiind invocate un șir de probleme și propuse modificări în carul normativ. Menționăm, că pentru toate propunerile de modificare a cadrului normativ, prevăzute în prezentul AIR, autori sunt exclusiv reprezentanții mediului de afaceri.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Proiectul a fost plasat în consultări publice, publicat pe portalul particip.gov.md <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-act-normativ-privind-pachetul-de-dereglementare-nr5/10979>.

Ulterior, proiectul a fost preluat de către Ministerul Culturii, care în urma ajustărilor și completărilor la proiect, acesta a fost elaborat în versiunea actuală, iar anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului a fost plasat pe portalul particip.gov.md: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hg-pentru-modificarea-hg-nr-6432003-cu-privire-la-aprobarea-normelor-metodologice-si-criteriilor-de-clasificare-a-structurilor-de-primire-turistica-cu-functiuni-de-cazare-si-de-servire-a-mesei/11743>

Proiectul va fi remis spre avizare oficială următoarelor autorități publice: Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, precum și pentru expertizare Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Deoarece această intervenție a apărut ca urmare a unui exercițiu complex de colectare a propunerilor de simplificare a legislației exclusiv de la antreprenori și asociațiile de antreprenori, considerăm că mediul de afaceri susține această inițiativă care vine să micșoreze povara administrativă asupra acestora. Comentariile, obiecțiile și propunerile părților consultate, inclusiv a societății civile și sectorului privat vor fi analizate și luate în considerație la îmbunătățirea proiectului și a Analizei Impactului. În rezultatul examinării propunerilor la proiect va fi întocmit tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor și vor fi expuse argumentele pentru acceptarea sau neacceptarea parțială a acestora.

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alterativă 1</i>	<i>Opțiunea alterativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	2	-	-
povara administrativă	2	-	-
fluxurile comerciale și investiționale	1	-	-
competitivitatea afacerilor	2	-	-
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	3	-	-
concurența pe piață	1	-	-
activitatea de inovare și cercetare	1	-	-
veniturile și cheltuielile publice	0	-	-
cadrul instituțional al autorităților publice	0	-	-
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	2	-	-
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	2	-	-
situația social-economică în anumite regiuni	1	-	-
situația macroeconomică	1	-	-
alte aspecte economice	1	-	-
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	1	-	-
nivelul de salarizare	1	-	-
condițiile și organizarea muncii	1	-	-
sănătatea și securitatea muncii	1	-	-
formarea profesională	1	-	-
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	-	-
nivelul veniturilor populației	1	-	-
nivelul sărăciei	0	-	-
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	-	-
diversitatea culturală și lingvistică	2	-	-
partidele politice și organizațiile civice	0	-	-
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	-	-
modul sănătos de viață al populației	1	-	-
nivelul criminalității și securității publice	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	-	-

accesul și calitatea serviciilor medicale	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	-	-
nivelul și calitatea educației populației	1	-	-
conservarea patrimoniului cultural	2	-	-
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	2	-	-
accesul și participarea populației în activități sportive	0	-	-
discriminarea	0	-	-
alte aspecte sociale	0	-	-
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	1	-	-
calitatea aerului	0	-	-
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	1	-	-
biodiversitatea	1	-	-
flora	1	-	-
fauna	1	-	-
peisajele naturale	1	-	-
starea și resursele solului	1	-	-
producerea și reciclarea deșeurilor	2	-	-
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	2	-	-
consumul și producția durabilă	1	-	-
intensitatea energetică	1	-	-
eficiența și performanța energetică	1	-	-
bunăstarea animalelor	1	-	-
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	-	-
utilizarea terenurilor	1	-	-
alte aspecte de mediu	1	-	-

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

